

**Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o
12 hallituksen esityksestä laiksi maataloustuotannon tasapainot-
tamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunta on 2 päivänä lokakuuta 1990 lähettänyt valiokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 150.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina erikois-
tutkija Esko Juvonen maa- ja metsätalousmi-
nisteriöstä, osastopäällikkö Lauri Pölkki maa-
tilahallituksesta, osastonjohtaja Markku Suo-
janen Maataloustuottajain Keskusliitosta ja ag-
ronomi Ola Rosendahl Svenska Lantbrukspro-
ducenternas Centralförbundista.

Hallituksen esitys

Hallituksen esityksessä ehdotetaan maata-
loustuotannon tasapainottamisesta annetun
lain voimassaoloaikaa jatkettavaksi vuoden
1994 loppuun. Lain nojalla toteutettaisiin vuo-
sina 1991—1994 maataloustuotannon ohjaa-
mista ja tasapainottamista edistäviä toimenpi-
teitä.

Laista ehdotetaan poistettavaksi pellon met-
sittämispalkkion maksamiselle säädetyt erityis-
edellytykset. Tasapainottamisvaroista voitaisiin
ehdotuksen mukaan maksaa pellon metsittä-
miskustannuksiin avustusta. Pellon kesannoi-
misesta voitaisiin maksaa palkkiota sopimus-
menettelyyn verrattuna hallinnollisesti yksin-
kertaistemalla tavalla.

Lakia ehdotetaan lisäksi muutettavaksi siten,
että laajennetaan valtioneuvoston valtuutta
päättää sopimuksen tehneen viljelijän oikeu-
desta lisätä muuta kuin sopimuksenalaista tuo-
tantoa. Samalla ehdotetaan laajennettavaksi
valtioneuvoston oikeutta poiketa säännöksestä,
jonka mukaan maatilaa kohden maksetaan
vain yhtä tasapainottamispalkkiota. Edelleen
valtioneuvostolle ehdotetaan annettavaksi val-
tuus tehdä maataloustuotannon tasapainotta-
misesta annetun lain mukaisten toimenpiteiden
käynnistämiseksi laissa tarkoitettuja päätöksiä
sen jälkeen kun eduskunnalle on annettu halli-

tuksen esitys tulo- ja menoarvioksi. Tuotannon
uudelleen aloittamisesta vähentämissopimuk-
sen päättymisen jälkeen ei säädettäisi enää
tässä laissa. Lisäksi lakiin ehdotetaan tehtäväk-
si joitakin muita tarkistuksia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mah-
dollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväk-
sytty ja vahvistettu.

Valiokunnan kannanotot

Valiokunta toteaa, että maataloustuotteiden
ylituotannosta aiheutuvien vientikustannusten
vähentämiseksi on tarpeen jatkaa toimenpiteitä
maataloustuotannon ohjaamiseksi ja tasapai-
nottamiseksi. Lisäksi voimassa oleva maata-
loustulolaki koskee hinnoitteluvuosia 1990/91
—1994/95. Maataloustulolain 17 §:n mukaan
varataan valtion tulo- ja menoarviossa vuosit-
tain siirtomääräraha maataloustuotannon oh-
jaamiseen ja tasapainottamiseen.

Nykyiseen lakiin verrattuna ehdotetaan halli-
tuksen esityksessä 4 §:ssä mainittuihin oikeus-
henkilöihin lisättäväksi osuuskunta. Valiokun-
ta ehdottaa säännöksen täydentämistä vielä
siten, että 4 §:ssä lueteltuihin oikeushenkilöi-
hin lisättäisiin myös säätiö. Erityisesti Etelä-
Suomessa on säätiöitä, jotka harjoittavat maa-
taloutta siinä määrin, että on perusteltua toi-
saalta edistää säätiöiden luopumista maatalou-
den harjoittamisesta ja toisaalta myös ohjata
säätiöiden harjoittamaa tuotantoa.

Valiokunta toteaa, että tuotannon tasapai-
nottamistoimenpiteet on tärkeää sopeuttaa
maatalouden tuotantorytmiin sekä viljelijöiden
tuotantosuosinaihin ja tuotannon valmistelu-
toimenpiteisiin. Tästä syystä on perusteltua,
että valtioneuvostolle annettaisiin mahdollisuus
käynnistää seuraavaa vuotta koskevien toimen-
piteiden valmistelu riittävän ajoissa jo ennen

varainhoitovuoden alkua lakiehdotuksen 6 §:n mukaisella tavalla.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä valiokunnan ehdottamin huomauksin.

Edellä olevan perusteella valiokunta kunioittavasti ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

maataloustuotannon tasapainottamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan maataloustuotannon tasapainottamisesta 22 päivänä joulukuuta 1989 annetun lain (1261/89) 27 §:n 3 momentti,

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 2 momentti, 4 §:n 1 momentti, 8 §:n 3 momentti, 9 §:n 2 momentti, 10 §:n 2 momentti, 14 §, 15 §:n 2 momentti, 21 §, 23 §:n 4 momentti ja 27 §:n 1 momentti sekä

lisätään 2 §:ään uusi 3 momentti, 6 §:ään uusi 3 momentti, 13 §:ään uusi 2 momentti ja lakiin uusi 28 a § seuraavasti:

1 ja 2 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

4 §

Palkkion saajat

Tasapainottamispalkkiota saadaan maksaa viljelijälle. Viljelijällä tarkoitetaan tässä laissa luonnollista henkilöä, avointa yhtiötä, kommandiittiyhtiötä, osakeyhtiötä, *säätiötä* tai osuuskuntaa, joka maatilan omistajana, vuokrasopimuksen tai muun käyttöoikeuden nojalla harjoittaa maataloutta. Viljelijänä pidetään

myös sellaista luonnollisten henkilöiden muodostamaa yhtymää tai kuolinpesää, jonka osakkaat yhteisesti hallitsevat maatilaa. Maatilahallitus päättää tarvittaessa vuokrasopimuksen vähimmäispituudesta.

6, 8—10, 13—15, 21, 23, 27 ja 28 a §
(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös
(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 1 päivänä marraskuuta 1990

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Nieminen, varapuheenjohtaja Rajamäki, jäsenet Anttila, Apukka, Jokiniemi, Laitinen, Mutti-

lainen, Ollila, Saapunki, Savela, Tähkämaa, Törnqvist ja Westerlund sekä varajäsenet Perho ja Pulliainen.